

Verwerking reacties op 80% versie ruimtelijk voorstel.

Toelichting:

Op 19 september 2023 hebben Gedeputeerde Staten een 80%-versie voor het Ruimtelijk Voorstel Flevoland vastgesteld. Deze 80%-versie is vervolgens naar de Flevolandse gemeenten en het waterschap Zuiderzeeland gestuurd met het verzoek om wensen en opvattingen mee te geven.

De reacties die zijn ontvangen zijn onder te verdelen in 3 categorieën:

1. Formele reactie met wensen en opvattingen
2. Concrete tekstsuggesties (meestal ambtelijk)
3. Opmerkingen en verbetering bij de kaartbeelden in het stuk

De tekstuele opmerkingen en de opmerkingen bij de kaarten zijn/worden verwerkt in een 95%-versie van het ruimtelijk voorstel.

De inhoudelijke wensen en opvattingen zijn voorgelegd aan GS. In onderstaande tabel is een bundeling gemaakt van de reacties en is aangegeven op welke wijze de wensen en opvattingen worden verwerkt.

Betreft	Reactie van	Inhoud reactie	Voorstel hoe reacties te verwerken
Algemeen			
Kaartbeelden	Gem Zeewolde Gem Lelystad	In algemene zin vinden deze gemeenten de kaartbeelden nogal schetsmatig. Zij geven aan dat het wat scherper mag.	Er is bewust gekozen voor schetsmatige kaarten. Daarmee wordt benadrukt dat de richtingen nog niet 'in beton gegoten zijn'. Er zijn naast deze algemene opmerking diverse detailopmerkingen gemaakt op de kaarten. De onjuistheden en onduidelijkheden op de kaarten worden verbeterd.

Ruimteclaims	Gem Lelystad	Gemeente Lelystad vraagt om meer inzicht te geven in wat de optelsom is van alle ruimtevragen. In heel Nederland en dus ook Flevoland is elke meter bestemd voor een functie. Ruimte is een schaars goed, waar we zuinig op moeten zijn. Nieuwe opgaven vragen om keuzes, niet alles zal meer passen. Lelystad verwacht dat dit gaat helpen om duidelijker in beeld te krijgen waar schuurpunten, of keuzevraagstukken ontstaan. Vraagstukken waarover we als Flevolandse overheden met elkaar richting in moeten bepalen.	Met de strategische Agenda en het ruimtelijk voorstel is geprobeerd zoveel mogelijk richting te geven aan mogelijke keuzes. Daarbij zijn we mede afhankelijk van keuzes die het Rijk nog moet maken. De optelsom waar Lelystad om vraagt is op dit moment nog niet te maken. Vanaf 2024 starten we als provincie met het proces om te komen tot een nieuwe Omgevingsvisie voor de provincie. Ook veel gemeenten werken aan nieuwe omgevingsvisies. Wij doen dit graag in nauwe samenwerking om gezamenlijk die keuzes te kunnen bepalen.
Robuust natuurlijk fundament			
Gezond water en bodemsysteem	Waterschap ZZL	In de Strategische Agenda Flevoland stelden Rijk en regiopartijen onder meer het doel dat '...in zowel stedelijke als landelijke gebieden ... de bodem- en waterkwaliteit is verbeterd ...'. Deze doelstelling is niet eenvoudig in combinatie met de opgaven van groei en economische bloei. Hiervoor zijn keuzes in de uitvoering nodig en moeten sommige ontwikkelingen bewust meer worden gereguleerd.	We zien deze opmerking als ondersteuning voor de oplossingsrichtingen die zijn opgenomen op pag A1 (gezond water en bodemsysteem). De suggestie om ook in te zetten op kennisontwikkeling over andere vormen van landbouw, die minder gewasbeschermingsmiddelen en nutriënten gebruiken voegen we toe op pag 24 (A1)
Waterbeschikbaarheid	Gem Zeewolde Gem Urk	Gem Zeewolde plaatst vraagtekens bij de optie oppervlaktewater te gebruiken voor drinkwater, met als testgebied Ketelmeer. Zij stellen als alternatief voor te kijken naar	Met de toename van het aantal inwoners van Flevoland is voldoende drinkwater van hoge kwaliteit een zeer belangrijk aandachtspunt. Verkenning naar mogelijkheden om deze voorraad te vergroten is daarom van belang.

		<p>oeverfiltraatwinning, aan de binnenzijde van de Randmeerdijken.</p> <p>Gem Urk geeft aan dat ook voldoende kwalitatief goed proceswater van belang is, oa voor de visverwerkende industrie.</p>	<p>Voorgesteld wordt de formulering op pag 23 – A2 iets te veralgemeniseren.</p> <p>Voorstel: Drinkwatervoorraad beschermen</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kennis - Verkenning naar mogelijkheden voor aanvullende bronnen voor drinkwater en hoogkwalitatief proceswater (bv oppervlaktewater)
Klimaatadaptatie	Waterschap Zuiderzeeland	<p>Het Ruimtelijk Voorstel geeft aan dat ‘het watersysteem is berekend op zowel periodes met veel regenval als op langdurige droogte’. Het waterschap plaatst hierbij de kanttekening dat hoewel het watersysteem in Flevoland robuust is ontworpen, ook in het huidige systeem niet alle extremen het hoofd kunnen worden geboden. Dit wordt erger in de toekomst. In zowel stedelijk als landelijk gebied neemt het risico op wateroverlast, droogte, hittestress en verzilting richting 2050 sterk toe. Welke ruimtelijke keuzes en consequenties hieraan verbonden zijn is nog onderdeel van scenarioverkenning en verdiepend onderzoek. Het waterschap vraagt om dit onderdeel te maken van het vervolgproces.</p>	<p>Zoals eerder ook aangegeven proberen we met de strategische Agenda en het ruimtelijk voorstel richting te geven aan mogelijke keuzes. Op meerdere vlakken is verder onderzoek nodig, en zullen daarna pas scherpere keuzes gemaakt kunnen worden. Wij zien dit als een gezamenlijke opgave voor rijk en regio die een plek moet krijgen in de ‘rollende agenda’ van de Strategische Agenda Flevoland</p>
Versterking groenblauw raamwerk	Waterschap ZZL	<p>Het waterschap vraagt aandacht voor de harde grenzen tussen de verschillende functies die zo kenmerkend zijn voor Flevoland. Bijvoorbeeld de overgangen tussen natuur en landbouw. Dit leidt door de klimaatverandering tot steeds grotere uitdagingen in het waterbeheer. Dit is zeker</p>	<p>In het Flevolandse Programma landelijk gebied is ook aandacht voor de harde grenzen tussen stad, land, natuur en water. verschillende functies zijn zowel vanuit biodiversiteit als vanuit waterbeheer.</p>

		op termijn niet meer met technische ingrepen op te lossen.	<p>We stellen voor om hiervoor een extra punt toe te voegen op pag. 26 -A3 onder “dit doen we graag samen met het Rijk”:</p> <p>4. Maatwerk – Verkennen mogelijkheden voor zachtere overgang tussen stad en land, natuur en landbouw, land en water.</p>
Maatwerk voor aandachtsgebieden	Waterschap ZZL	<p>Het waterschap wijst erop dat stedelijke ontwikkeling in bodemdalingsgebieden vraagt om scherpe keuzes in het ontwerpproces en extra investeringen bij de realisatie. Dit, om te zorgen dat nieuwe ontwikkelingen toekomstbestendig zijn.</p> <p>In het Ruimtelijk Voorstel liggen de grootste stedelijke ontwikkelingen in gebieden met een ‘slappe bodem’. Almere Pampus is een voorbeeld hoe in de eerste schetsen van het ontwerp de ondergrond doorklinkt. Het waterschap vraagt aandacht voor de kosten bij de uitvoering. Dit vraagt nieuwe financiële arrangementen, omdat de GREX niet toereikend is. Zij adviseren om richting het Ruimtelijk arrangement een duidelijke onderbouwing en aanpak op te nemen. Zodat dit niet leidt tot afwenteling in tijd en van privaat naar publiek.</p>	<p>Wij zien dit als ondersteuning en extra onderbouwing voor onze vraag aan het Rijk om de financieringssystematiek voor gemeenten en het waterschap aan te passen. (zie C1 – toekomstbestendige stedelijke vernieuwing)</p>
Waterveiligheid	Waterschap ZZL Gem Lelystad	<p>Rondom de waterkering is ruimte nodig om toekomstige ontwikkelingen op te kunnen vangen. Vanuit de Kamerbrief Water en bodem sturend is gevraagd om de huidige reserveringszones rond primaire waterkeringen te actualiseren om zo ruimte</p>	<p>De ontwikkeling van een waterfront bij Lelystad en ook de buitendijkse ontwikkelingen bij Almere zijn al langere tijd een gesprekspunt tussen het rijk en de regio. In het kader van de Strategische Agenda Flevoland is in het bestuurlijk overleg de</p>

		<p>voor toekomstige dijkversterkingen te reserveren. Het waterschap gaat de huidige reserveringszones en bijbehorend beleid daarom tegen het licht houden. Hierbij wordt rekening gehouden met de gewenste ontwikkeling van het stedelijk gebied tot volwaardige en aantrekkelijke samenlevingen. Dit betreft o.a. de kustontwikkeling waar de gemeente Lelystad op wijst met het verzoek om flexibiliteit in toepassing van beleid voor ontwikkelruimte aan de kust (rekening houdend met de principes 'water en bodem sturend' maar wel met beperkte landaanwinning) om te kunnen werken aan de aantrekkelijkheid van de stad, als stad aan het water en niet als stad achter een steeds groter wordende dijk. Het waterschap geeft aan geen voorstander te zijn van ontwikkelingen die een nadelige invloed hebben op de zoetwatervoorraad of op het beheer en onderhoud van de dijken. Zij vragen om samen met de gebiedspartners voorwaarden aan deze ontwikkelingen te stellen, zodanig dat deze een bijdrage aan de toekomstbestendigheid van Flevoland leveren.</p>	<p>afpraak gemaakt om als rijk en regio gezamenlijk te verkennen welke oplossingsmogelijkheden er zijn om op basis van een integrale afweging te komen tot een uitwerking waarin alle belangen van de relevante partijen worden meegewogen. De uitkomsten hiervan zullen in het volgende Bestuurlijk Overleg Rijk-regio terugkomen.</p>
Toekomstbestendige regionale economie			
Toekomstbestendig economisch profiel	<p>Gem Almere Gem Lelystad Gem Urk</p>	<p>Ale drie de gemeenten onderschrijven het streven naar een sterk, toekomstbestendig profiel. Almere zet vraagtekens bij de vermelding van logistiek als cluster dat "kan bijdragen aan een</p>	<p>De opsomming van clusters die bij dit onderdeel is opgenomen op pag. 34- B1 is conform het recent door de provincie vastgestelde economisch beleid.</p>

		<p>Flevolands profiel” en “aansluit bij een aantal nationaal belangrijke transities”.</p> <p>Lelystad benadrukt het karakter van Flevoland als praktijklaboratorium voor het versnellen van innovatie van kennis tot toepassing, techniek en technologie en duurzame stedelijke ontwikkeling.</p> <p>Urk mist de positie van maritiem en fish & food processing als onderdeel van het profiel.</p>	<p>In de uitvoeringsagenda van de Strategische Agenda Flevoland is opgenomen dat provincie, rijk, gemeenten en waterschap samen met Horizon een visie en strategie ontwikkelen op het profiel van de regio.</p> <p>De door de gemeenten aangegeven accenten kunnen daar verder in worden uitgewerkt.</p>
Compleet Onderwijsaanbod	Gem Almere Gem Lelystad Gem Dronten	<p>Alle drie gemeenten benadrukken het belang van een compleet onderwijsaanbod dat aansluit bij het economisch profiel van de regio.</p> <p>Almere geeft aan dat zij graag zien dat specifiek wordt aangegeven dat ze met het Rijk afspraken willen maken over de toevoeging van universitair onderwijs aan het onderwijsaanbod in Almere.</p> <p>Lelystad benadrukt het belang van het versterken van de samenwerking tussen onderwijsinstellingen, ondernemers en overheid (triple helix), en dat dit aandacht vraagt in de uitwerking van het convenant Regio Deal Nieuw Land en van het Ruimtelijk arrangement.</p>	<p>Het belang van een compleet onderwijsaanbod is expliciet opgenomen in het ruimtelijk voorstel en in de Strategische Agenda Flevoland.</p> <p>Op de kaartbeelden is ook met icoontjes aangegeven dat Flevoland in 2050 zowel op meer plekken HBO en WO opleidingen wil hebben als kennisclusters waar onderwijs en bedrijven samenwerken.</p> <p>Concrete afspraken zullen naar verwachting niet direct als ruimtelijke opgave worden gezien maar vraagt vooral een sterke betrokkenheid van het ministerie van OC&W in combinatie met EZK In de governance van de Strategische Agenda is hier expliciet ruimte voor opgenomen.</p>
Versnelling transitie landbouw	Gem Dronten Waterschap ZZL	<p>Als agrarisch georiënteerde gemeente in een provincie met “de beste landbouwgronden van West-Europa” geeft Dronten aan dat er voor de gewenste transitie en verduurzaming van de landbouw nog onvoldoende richting wordt gegeven door de overheden. Voor</p>	<p>De oproep van gem Dronten is zeer herkenbaar, en wordt bevestigd door de opmerkingen vanuit het waterschap. Vanuit Flevoland vinden we het van groot belang dat de richting voor de landbouw in samenspraak met de sector wordt bepaald. Dit komt tot</p>

		<p>welke markten gaat de landbouw produceren? Hoe brengen we verduurzaming en bestaanszekerheid van de sector in balans? En vooral: welke gronden willen we in alle gevallen voor landbouw behouden? Deze vragen en andere vragen met voorrang om een antwoord, zodat we als overheden daarna de keuzes kunnen maken die de landbouwsector een eerlijk perspectief biedt. Het waterschap gaat in op de gevolgen die bodemdaling heeft op de gebruiksmogelijkheden van de grond. Hogere grondwaterstanden kunnen ertoe leiden dat niet alle landbouwgebieden op termijn beschikbaar blijven voor het huidige gebruik. Ook vraagt het waterschap meer aandacht voor kennisontwikkeling over vormen van landbouw die minder gewasbeschermingsmiddelen en nutriënten gebruiken en die bijdragen aan de verbetering van de bodem. Met de vraag aan het Rijk om hier ook financieel op in te zetten.</p>	<p>uiting in onze aanpak van het Flevolandse programma Landelijk Gebied. In het coalitieakkoord van de provincie is bovendien opgenomen dat we als Flevoland een landbouwvisie willen ontwikkelen. Dit doen we graag in nauwe samenspraak met de mede-overheden en met de sector.</p> <p>Om de urgentie van de transitie te benadrukken hebben we de voortgang van de landbouwtransitie op pag 51 opgenomen als een grote uitdaging voor de korte termijn.</p> <p>De suggesties over kennisontwikkeling en regelgeving die bijdragen aan verbetering van de waterkwaliteit zijn opgenomen bij de pijler Robuust natuurlijk fundament onder het kopje gezond water en bodemsysteem (A1)</p>
<p>Verbreiding landbouw naar voedsel</p>	<p>Gem Urk</p>	<p>De gemeente Urk vraagt een verbreding van de term landbouw naar voedsel, onder verwijzing dat er in Noordelijk Flevoland niet alleen met landbouwproducten, maar ook met andere voedselproducten wordt gewerkt.</p>	<p>In het ruimtelijk voorstel is koppeling tussen de landbouw en visserij richting voedselzekerheid zeker gelegd. Op pag 31, waar een toekomstbeeld van de regio wordt geschetst is expliciet aangegeven dat de landbouw in combinatie met visserij en voedseltechnologie een belangrijke rol speelt voor de voedselzekerheid binnen Nederland/Europa.</p> <p>De opgaven voor de landbouw verschillen zodanig van die voor de visserij dat de term</p>

			landbouw niet overal in het voorstel kan worden verbreed.	
Toekomstbestendig energienetwerk	Gem Almere	<p>Gemeente Almere geeft een aantal aanvullingen mee voor de paragraaf over het toekomstbestendig energienetwerk. Naast de Regionale Energie Strategie (RES) werken we ook gezamenlijk aan het Provinciaal Meerjarenprogramma Energie Infrastructuur & Klimaat (pMIEK). Een programma dat toeziet op de integrale ontwikkeling van vraag en aanbod en de benodigde infrastructuur en leiden tot de toekomstige uitbreiding en aanpassing aan het energiesysteem.</p> <p>Almere geeft daarnaast aan dat ook geothermie, of aardwarmte, een veelbelovende herbruikbare bron van duurzame warmte. Maar niet overal is de ondergrond geschikt om aardwarmte te winnen. Er is nog veel onzekerheid over de geschiktheid van de ondergrond in Almere (en grote delen van de MRA) voor de winning van aardwarmte. Uit de laatste onderzoeken blijkt dat de ondergrond in Zuid-Flevoland (o.a. Almere) nog veel witte vlekken heeft. Almere bepleit daarom nader onderzoek en een vervolg op het SCAN (Seismische Campagne Aardwarmte Nederland) om de ontwikkeling van aardwarmte in de regio zonder vertraging te kunnen continueren.</p>	<p>Wij stellen voor om op pag 39 (B5) bij punt 1 ook een verwijzing naar het pMIEK en het landelijk Actieprogramma Netcongestie toe te voegen.</p> <p>Daarnaast staat onder punt 4 bij 'dit doen we zelf' het onderzoek naar andere vormen van energie.</p> <p>Wij stellen voor om dit punt te verplaatsen naar 'Dit doen we graag samen', en daarbij de SCAN campagne te benoemen.</p>	
Vitale Steden en dorpen				

Toekomstbestendige stedelijke vernieuwing	Gem Lelystad Gem Urk Waterschap ZZL	<p>Gem Lelystad benadrukt dat de opgaven van Flevoland verder gaan dan alleen de ruimtelijke opgaven. Het verder bouwen aan een krachtige samenleving, met voldoende voorzieningen voor alle leeftijdsgroepen, waar de inwoners bestaanszekerheid hebben door goed onderwijs en een passend inkomen, en waar sprake is van een gezonde en veilige leefomgeving is voor een gebalanceerde groei essentieel. Zij vragen om een nadere uitwerking.</p> <p>Gemeente Urk vraagt om de autonome groei van Urk in relatie tot de daarmee samenhangende ruimtevraag, voldoende te verwoorden.</p> <p>Het waterschap benadrukt dat het bouwen op 'slappe bodems' scherpe keuzes, significante inspanningen en extra investeringen vraagt bij de realisatie. Zij vragen om, in het verlengde van een motie die is aangenomen door het Algemene bestuur op pag 44 (C1) ook de extra financieringsopgave voor het waterschap te benoemen.</p>	<p>In het ruimtelijk voorstel is de integrale opgave stevig neergezet, maar dit is inderdaad nog niet verder uitgewerkt.</p> <p>In de Strategische Agenda Flevoland is de afspraak opgenomen dat rijk en regio samen onderzoeken hoe de leefbaarheid van de bestaande gebouwde omgeving in Flevoland te verbeteren.</p> <p>In samenwerking met Flever is hiermee een start gemaakt. We zullen dit onderwerp blijvend adresseren bij onze rijkspartners.</p> <p>In het voorstel is wel de opgave van Urk van de transformatie binnen een beschermd stadsgezicht benoemd (pag. 44 – C1), maar niet de autonome groei. Wij stellen voor hier van te maken:</p> <p>Urk is een historische stad met zowel een hoge autonome groei als een transformatie-opgave. Urk zoekt aansluiting met vergelijkbare steden hoe deze beide opgaven uitgewerkt kunnen worden, rekening houdend met een beschermd stadsgezicht en een relatief grote ruimtevraag.</p> <p>Wij (h)erkennen de vraag van het waterschap en voegen bij punt 1 middelen ook de versnellingskosten voor het waterschap toe.</p>
Groeien in balans door samen te zorgen	Gem NOP	Gemeente Noordoostpolder benadrukt hun zorgen over de (zorg)voorzieningen. Met het wegvallen van een ziekenhuis in Noordelijk	Zowel met de Strategische Agenda als met het ruimtelijk voorstel vragen we expliciet

<p>voor bovenplanse voorzieningen</p>		<p>Flevoland en een verder groeiende en vergrijzende samenleving neemt de druk op de (zorg)voorzieningen sterk toe, maar is deze steeds minder nabij te vinden. Bij stijgende aantal inwoners en woningen hoort een passend voorzieningenniveau. De gemeente zou graag meer gerichte input op dit vlak zien in een document met de titel "Bouwen aan de samenleving".</p>	<p>aandacht van het Rijk voor de bredere opgave dan alleen de ruimtelijke inpassing. Hiermee is reeds nu een goede bodem gelegd voor het verdere gesprek. De nadere uitwerking zal in samenspraak met relevante partijen zoals verzameld in de zorgtafel opgepakt moeten worden.</p>
<p>Meerzijdige bereikbaarheid</p>	<p>Gem Almere Gem Lelystad Gem Noordoostpolder Gem Zeewolde</p>	<p>Meerdere gemeenten benadrukken het belang van de bereikbaarheid. Ondanks de investeringen die de afgelopen jaren zijn gedaan in weg- en spoorverbindingen wijst onderzoek uit dat binnen afzienbare tijd de grenzen van de capaciteit opnieuw zijn bereikt. Goede verbindingen zijn essentieel voor het leven en wonen in bestaande en nieuwe woongebieden.</p> <p>Flevoland ligt bovendien ideaal centraal in Nederland en vormt daardoor ook een scharnierfunctie tussen de randstad en Noord-Oost- Nederland.</p> <p>Verbindingen als de IJmeerlijn, de Lelylijn, een verbrede en veilige N50 zijn bittere noodzaak voor (BV) Nederland.</p> <p>Maar ook stationslocaties bij uitbreidingsgebieden en het oplossen van knelpunten zoals de Nijkerkerweg en -sluis. Dit vraagt een expliciete betrokkenheid van het Rijk.</p>	<p>De provincie maakt zich eveneens zorgen over de bereikbaarheid in relatie tot zowel de groei aan inwoners als de economische groei. Wij zien dat er door het ministerie van I&W bezuinigd wordt op de realisatie van meerdere infrastructurele trajecten.</p> <p>In vrijwel alle overleggen met het rijk agenderen we deze vraagstukken.</p> <p>Wij stellen voor om de urgentie nog sterker te benadrukken door op pag 51, bij de grootste uitdagingen voor de korte termijn de volgorde aan te passen en nr 5. Nakomen van gemaakt afspraken mbt verbetering bereikbaarheid naar plek 2 te verplaatsen.</p> <p>Daarnaast zouden we graag als regio een gezamenlijke strategie op dit onderwerp ontwikkelen.</p> <p>Specifiek voor de kazernelocatie stellen we voor om op pag 51 de randvoorwaarden verder te specificeren:</p>

			<p>Voorstel: 10. Locatie en invulling defensieterein, inclusief randvoorwaarden mbt fysieke inpassing, sociaal-economische ontwikkeling en verbeterde bereikbaarheid.</p>
Wat staat ons te doen			
Netcongestie	Gem Dronten Gem Urk Gem Almere	<p>Meerdere gemeenten maken zich zorgen over de netcongestie, en geven aan dat een snelle oplossing voor de netcongestie een randvoorwaarde is voor de groei van Flevoland. Zoals het er nu uitziet is op sommige locaties al in 2025 de technische grenzen van het net bereikt. Het oplossen van de netcongestie is randvoorwaardelijk voor zowel de woningbouwopgave als de economische opgave. Zowel Urk als Almere benoemen dat er onconventionele en experimentele maatregelen nodig zijn om dit probleem op te lossen.</p> <p>Gem Almere stelt voor om samen met de netbeheerders met een 'Deltaplan' te komen of met een snelle aanpak zoals de Crisis- en herstelwet. Met vooral concrete voorstellen en oplossingen om de huidige, maar vooral ook de vanaf 2026 te verwachten, grote problemen op te lossen..</p>	<p>De reacties van de gemeenten zien wij als ondersteuning aan de provincie om de netcongestie als de meest urgente opgave voor dit moment te benoemen.</p> <p>De suggestie van de gemeente Almere om het Rijk en de netbeheerders op te roepen om te komen tot een Deltaplan of andere snelle aanpak spreekt ons daarbij aan.</p> <p>Wij stellen daarom voor om deze suggestie toe te voegen aan het ruimtelijk voorstel door op pag. 39 - B5 (toekomstbestendig energienetwerk) een extra actie toe te voegen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Maatwerk/regelgeving – Ruimte bieden aan onconventionele maatregelen om de netcongestie op te lossen. Dit als rijk en regio samen met de netbeheerders oppakken in de vorm van Deltaplan of een snelle aanpak zoals de Crisis- en herstelwet.
Opening Lelystad Airport	Gem Lelystad Gem Dronten Gem Zeewolde	In het voorstel wordt op 2 plaatsen ingegaan op het, al dan niet onder voorwaarden, openen van Lelystad Airport. Gem Zeewolde geeft aan dat hun college en een overgrote	De besluitvorming over doorontwikkeling van Lelystad Airport is een rijksbeslissing. In het ruimtelijk voorstel geven we aan dat we duidelijkheid willen.

		meerderheid van de gemeenteraad geen voorstander is van opening van Lelystad Airport. Gemeente Dronten geeft aan dat duidelijkheid nodig is om te kunnen anticiperen op de ruimtelijke impact. En gemeente Lelystad ziet goede kansen om Lelystad airport juist als Innovatiehubs en proefopstellingen voor slimme mobiliteit en luchtvaart te positioneren.	<p>Tegelijkertijd wordt er op de huidige luchthaven al volop gewerkt aan een zo duurzaam mogelijke ontwikkeling.</p> <p>Op pag 51 van het ruimtelijk voorstel wordt aangegeven dat we van het Rijk duidelijkheid willen over een aantal nationale keuzes. Gelet op de inzet van de luchthaven naar meer duurzame doorontwikkeling stellen we voor om die richting toe te voegen:</p> <p>Voorstel: Opening Lelystad Airport aanpassen naar: Doorontwikkeling Lelystad Airport tot duurzame, schone, Europese luchthaven</p>
HOE VERDER?			
Vervolgproces richting arrangement	Gem Lelystad Gem Dronten Gem NOP Waterschap ZZL	<p>De meeste gemeenten spreken hun waardering uit voor het tot dusverre gevolgde proces, maar wel met de kanttekening dat voor het vervolgproces richting een ruimtelijk arrangement een gedegen gezamenlijk proces wordt uitgelijnd met voldoende tijd en aandacht voor het goed betrekken van de gemeenteraden en ook het betrekken van gebiedspartners.</p> <p>Het waterschap geeft daarbij aan een goede samenwerking te ervaren in Samen maken we Flevoland. Die samenwerking groeit en biedt een goed platform om met elkaar te werken aan het Ruimtelijk Arrangement.</p>	<p>Het traject van programma NOVEX was voor alle betrokkenen een nieuwe aanpak, die al werkende weg steeds een beetje werd bijgesteld.</p> <p>Dat geldt ook voor het laatste ijkmoment, het ruimtelijk arrangement. Op dit moment is er nog geen duidelijkheid over hoe het Rijk dit proces wil vormgeven en hoe en wanneer de besluitvorming plaats vindt.</p> <p>Vanuit de provincie is de insteek dat het ruimtelijk arrangement een volgende versie wordt van de uitvoeringsagenda van de SAF en dat de besluitvorming daarover ook via het Bestuurlijk Overleg Rijk-Regio van Flevoland plaats vindt.</p>

			<p>Daarbij zetten wij in op een koppeling tussen afspraken en budgetten, door samen met de regio vooruitlopend op het arrangement alvast te werken aan een gezamenlijke regionale investeringsagenda.</p> <p>De groeiende samenwerking via Samen Maken We Flevoland vormt hiervoor ook voor ons de basis om mee verder te gaan. Wij zullen bij het Rijk dan ook expliciet de tijd en ruimte claimen voor goede bestuurlijke processen.</p>
Gem NOP	Economie en toerisme. Unesco werelderfgoed	UNESCO Werelderfgoed Schokland We lezen wel veel over economie & toerisme in de stukken, maar geen verwijzing naar het enige UNESCO Werelderfgoed in onze provincie Flevoland: Schokland. Naast het Waterloopbos, waar vele mondiale havens hun oorsprong vonden, en Nagele (waar Het Nieuwe Bouwen van denkbeelden van wereldberoemde architecten als Rietveld werden gerealiseerd) is Schokland uniek en kan Flevoland nog meer (toeristisch) op de kaart zetten.	We zullen de aanduiding UNESCO Werelderfgoed Schokland toevoegen in de legenda bij de kaart op pag 33 (toekomstbestendige regionale economie)